

D Vitamini Entoksikasyonuna Bağlı Gelişen Hiperkalsemiye Tedavi Seçeneklerinin Karşılaştırılması

¹Korcan Demir, ²Hakan Döneray, ³Ediz Yeşilkaya, ⁴Cengiz Kara, ⁵Zeynep Atay, ⁶Semra Çetinkaya, ⁷Atilla Çayır, ⁸Ahmet Anık, ⁹Erdal Eren, ¹⁰Fatma Demirel, ⁴Gülşay Can Yılmaz, ¹¹Ayça Törel Ergür, ¹²Mustafa Kendirci, ⁶Zehra Aycan, ⁵Abdullah Bereket, ¹³Murat Aydın, ¹⁴Zerrin Orbak, ¹⁵Behzat Özkan

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Çocuk Endokrinolojisi Bilim Dalı

²Atatürk Üniversitesi, Çocuk Endokrinolojisi Bilim Dalı

³Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Çocuk Endokrinolojisi Bilim Dalı

⁴Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Çocuk Endokrinolojisi Bilim Dalı

⁵Marmara Üniversitesi, Çocuk Endokrinolojisi Bilim Dalı

⁶Dr. Sami Ulus Kadın Doğum, Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Endokrinolojisi Bölümü

⁷Erzurum Bölge Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Endokrinolojisi Bölümü

⁸Adnan Menderes Üniversitesi, Çocuk Endokrinolojisi Bilim Dalı

⁹Uludağ Üniversitesi, Çocuk Endokrinolojisi Bilim Dalı

¹⁰Ankara Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hematoloji Onkoloji Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Endokrinolojisi Bölümü

¹¹Kırıkkale Üniversitesi, Çocuk Endokrinolojisi Bilim Dalı

¹²Erciyes Üniversitesi, Çocuk Endokrinolojisi Bilim Dalı

¹³Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Çocuk Endokrinolojisi Bölümü

¹⁴Atatürk Üniversitesi, Çocuk Endokrinolojisi Bilim Dalı

¹⁵Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Endokrinolojisi Bölümü

Giriş: Literatürde, çocukluk döneminde D vitamini entoksikasyonu ile ilişkili hiperkalsemiye yönelik kullanılan prednizolon, alendronat ve pamidronat tedavilerinin etkinlik açısından karşılaştırıldığı geniş bir çalışma bulunmamaktadır. Amaç: Çok merkezli ve retrospektif olarak D vitamini entoksikasyonu ile ilişkili klinik özellikler ve tedavi sonuçlarını değerlendirmek. Yöntem: Çocuk endokrinolojisi kliniklerinde tedavi edilen D vitamini entoksikasyonuna (D vitamini düzeyi >150 ng/mL) bağlı hiperkalsemili (serum kalsiyum >10,5 mg/dL) olgulara ait verilerinin toplanması amacıyla standart bir form oluşturuldu ve ulusal bir veritabanına (www.favorsci.org) yüklendi. Bulgular: Çalışmaya 11 merkezden 74 hasta [ortalama yaş 1,4±1,3 yıl, 45 erkek (%60,8)] alındı. Yüksek doz D vitamini alım öyküsü hastaların %77'sinde mevcuttu. Tanı anında ortalama kalsiyum, D vitamini ve PTH düzeyleri sırasıyla 15±3,2 mg/dL, 400±290 ng/mL, ve 7,9±7,8 pg/mL idi. Kalsiyum ve D vitamini düzeyleri arasında hafif düzeyde pozitif korelasyon saptandı (r=0,332, p=0,004). Hastalar ilk 48 saatte aldıkları tedavi şekillerine göre beş gruba ayrıldı (Tablo). Prednizolon tedavisine yetersiz yanıt nedeniyle izlemde ikinci gruptaki 3 hastada pamidronat, 4 hastada kalsitonin gereksinimi olduğu görüldü. Diğer gruplarda ek tedavi ihtiyacı gözlenmedi. Başvuru anındaki ortalama kalsiyum ve D vitamini değerleri benzer olan (sırasıyla, p=0,244 ve p=0,686) ikinci, üçüncü ve dördüncü gruptaki hastalar tedavi şekillerinin etkinliği açısından karşılaştırıldığında gruplar arasında normokalsemiye ulaşma süresi istatistiksel olarak farklı bulunmadı (p=0,099). Diğer yandan, dördüncü gruptaki hastalardaki nüks oranı (n=0, %) ikinci (n=2, %25) grup ile istatistiksel olarak benzer iken (p=0,074) üçüncü gruptaki (n=3, %30) olgulara göre anlamlı olarak düşük bulundu (p=0,03). Sonuç: Hafif olgularda hidrasyon ve furosemid tedavileri yeterli olmaktadır.

Orta düzeyde hiperkalsemiye, prednizolon verilen olguların bir kısmında normokalsemiye ulaşılabilmesi için pamidronat ve kalsitonin gibi ek ilaçlara gereksinim duyulmaktadır. Pamidronat tedavisi ile diğer tedavi seğenekleri ile benzer sürede normokalsemi sağlansa da nüks oranı belirgin olarak düşüktür. Ağır hiperkalsemiye hekimlerin doğrudan kombinasyon tedavisi uyguladığı görülmüştür.

	1. Grup (n=25)	2. Grup (n=9)	3. Grup (n=11)	4. Grup (n=21)	5. Grup (n=8)
Tedavi	Hidrasyon ± Furosemid	Hidrasyon + Furosemid + Prednizolon	Hidrasyon + Furosemid + Alendronat	Hidrasyon + Furosemid + Pamidronat	Hidrasyon + Furosemid + Prednizolon + Bifosfonatlar
Serum kalsiyum (mg/dL)	11,6 (11,1 – 12,4)	17,1 (14,2 – 18,8)	14,5 (14,2 – 16,8)	16,1 (14,8 – 17,6)	19,5 (17,1 – 22,0)
D vitamini (ng/mL)	253 (188 – 320)	257 (160 – 760)	348 (240 - 422)	466 (330 – 725)	323 (250 – 446)
Normokalsemiye ulaşma süresi (gün)	3 (2 – 4,5)	6 (3,5 – 11,5)	5 (4 – 12)	4 (3 – 6)	6,3 (4,3 – 11)
Nüks	0 (0%)*	2 (25%)*	3 (30%)*	0 (0%)*	1 (12,5%)

*Bir hastada nüks ile ilgili bilgi bulunmamaktadır.